

hvad der skal ske med det lokale bibliotek? Er der overhovedet eksempler på det?

Hvis der ikke er eksempler på det, er det her jo et slag i luften, for så gør folk det jo i forvejen. Men er der konkrete eksempler på, at man i kommunerne overhovedet ikke beskæftiger sig med biblioteket, og det derfor er nødvendigt, at vi herinde fra Folketinget sender et brev ud til dem og skriver: Husk lige, at I skal lave en visionsplan?

Kl. 14:44

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:44

Lise von Seelen (S):

Jeg tror, at spørgeren totalt overser, at vi har en bibliotekslov, og naturligvis er der da ikke en eneste kommune i kongeriget Danmark, som ikke arbejder efter den bibliotekslov, vi har.

Det, der er vores ønske med beslutningsforslaget her – og som jeg glæder mig over deles af de partier, som har udtalt sig her – er, at vi faktisk har nogle visioner for biblioteksområdet, og det er der også mange andre partier, der har. Og det er jeg rigtig, rigtig glad for, for det er et godt tegn på, at vi hele tiden kan være med til at sørge for, at bibliotekerne har en moderne drift, der passer til den nutid, vi lever i, og som gør sig parat til den fremtid, som kommer lige rundt om hjørnet.

Hvis Liberal Alliance er det parti, der ikke har de ambitioner for fremtidens biblioteksdrift, ærgrer jeg mig over det, men det kan nu ikke ødelægge mit gode humør, for der er så mange andre, der har sagt noget andet. Der er mange andre, der har ambitioner på bibliotekernes område, så det vil jeg nu tage med mig i dag som den gode oplevelse.

Kl. 14:55

Formanden:

Tak til Lise von Seelen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25: Forslag til folketingsbeslutning om sikring af retten til at få respekteret et »nej tak« til uadresserede forsendelser.

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 30.10.2008).

Kl. 14:46

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er transportministeren.

Kl. 14:46

Transportministeren (Lars Barfoed):

Enhedslisten har fremsat det her forslag om, at regeringen skal sørge for, at borgerne kan sige nej tak til at modtage alle mulige former for uadresserede forsendelser. Det er altså både reklamer og ugeaviser og meget andet. Men borgerne skal fortsat kunne modtage officielle informationer, som myndighederne vurderer skal ud til alle borgere.

Det lyder sådan set fornuftigt. Det er bare sådan, at Forbrugerombudsmanden for nylig har offentliggjort, at der er forhandlet en frivillig brancheløsning på plads vedrørende distribution af uadresserede forsendelser. De forhandlinger er altså udmøntet i nogle retningslinjer, som medfører en mere effektiv nej tak-ordning end den, vi kender i dag.

Det er nogle retningslinjer, der træder i kraft den 30. april 2009, og på det tidspunkt bliver der to nye muligheder for at sige nej tak til forsendelser uden adresse. Den ene mulighed er »reklamer nej tak«, og den anden er »reklamer og gratisaviser nej tak«.

De nye ordninger gælder for alle husstande, dvs. både villaer, rækkehuse og lejligheder samt også fritidshuse, og der har man jo ikke tidligere kunnet få sådan en nej tak-ordning til sit fritidshus.

Forbrugerombudsmandens retningslinjer betyder, at borgerne stadig væk vil få de nødvendige informationer ind ad døren fra statslig, kommunal og regional side, valgmateriale fra politiske partier, materiale fra sygdomsbekæmpende og velgørende organisationer samt kirkeblade. Retningslinjerne flugter naturligvis, når det er Forbrugerombudsmanden, der har stået for dem, med markedsføringsloven, der jo hører under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Dermed er forsendelser, der har karakter af en er-

hvervsmæssig aktivitet, omfattet af disse retningslinjer. Det betyder samtidig, at såvel distributør som afsender og udgiver, f.eks. det lokale pizzerias egen omdeling af reklamer eller udgiverens egen budomdeling af en gratis avis, er omfattet af retningslinjerne. Alle parter skal derfor respektere det nye nej tak.

Yderligere vil jeg gerne fremhæve, at det er oplyst over for mig, at når Forbrugerombudsmanden udsteder retningslinjer, så gælder markedsføringslovens almindelige sanktionssystem. En eventuel lovgivning inden for mit ministerium ville kun have reguleret distributørernes omdeling. Forbrugerombudsmandens nye retningslinjer omfatter derimod som nævnt såvel distributører som afsendere. Derfor er det min opfattelse, at den nye regulering på en god og hensigtsmæssig måde imødekommer de borgere, som ikke ønsker at modtage reklamer og gratisviser.

Jeg vil meget gerne benytte lejligheden her til positivt at anerkende den betydelige indsats, som Forbrugerombudsmanden har gjort med hensyn til at få hele branchen til at bakke op om de her retningslinjer.

Jeg skal også nævne, at når retningslinjerne har virket i 1 år, vil Forbrugerombudsmanden evaluere dem sammen med branchen. På det grundlag vil jeg på regeringens vegne afvise det foreliggende beslutningsforslag, selv om jeg sådan set er enig i intentionerne i det. Jeg synes sådan set, at grundtanken er fornuftig. Man kan sige, at Forbrugerombudsmanden bare har overhalet forslaget indenom og i virkeligheden gennemført noget, som jeg tror er bedre, end hvis vi havde gennemført en lovgivning.

Kl. 14:50

Formanden:

Ja tak. Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:50

Per Clausen (EL):

Der er to ting, og det første er for at være helt sikker: Det, jeg forstår transportministeren siger, er, at den her frivillige aftale gælder for alle, uanset om man er en del af den frivillige aftale eller ej. Så de organisationer, der har antydet, at de var på vej ud af aftalen, er en del af den, uanset hvad de måtte finde på, fordi det får den samme gyldighed, som hvis det er Forbrugerombudsmanden, der udsteder nogle bestemmelser om, at sådan er det.

Det første vil jeg bare være helt sikker på. Det andet, som jeg synes at ministeren måske også

kunne være en lille smule opmærksom på, er, at man jo faktisk har forhandlet sig frem til en løsning, som er i strid med den, forbrugerne ønsker. Hvis man ser på forbrugernes ønsker, så fremgår det af den Synovateundersøgelse, som ministeriet selv har fået lavet, at forbrugerne ikke ønsker ændringer i de eksisterende nej tak-ordninger. Og man har faktisk ændret de eksisterende nej tak-ordninger og indført en bestemmelse om, at f.eks. brochurer fra aftenskoler osv. også er omfattet af et »nej tak til reklamer«, i direkte modstrid med, hvad de mennesker, der har deltaget i undersøgelsen, har sagt, at de ønskede.

Kl. 14:51

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:51

Transportministeren (Lars Barfoed):

Man er jo nødt til at have en rimelig enkel opdeling, så det ikke er kompliceret at finde ud af, hvilke forsendelser der må afleveres ind ad brevsprækken, og hvilke der ikke må afleveres ind ad brevsprækken. Så der er grænser for, hvor meget man sådan kan graddele de forskellige typer af forsendelser, som man ikke vil have eller gerne vil have. Derfor har man altså her fundet den mest hensigtsmæssige måde at opdele det på.

Forbrugeren kan jo så vælge gerne at ville have de her ting, eller forbrugeren kan sørge for selv at få rekvireret det materiale, man gerne vil have fra aftenskolen. Det vil aftenskolen jo helt sikkert være villig til at sende, og man kan sikkert også hente det på biblioteket og andre steder. Så de materialer, man gerne vil have, er helt sikkert tilgængelige for den enkelte. Formentlig vil man også kunne se det på internettet, for så vidt angår de fleste aftenskoler.

Kl. 14:52

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Per Clausen (EL):

Jeg opfatter det nu nok lidt anderledes. Jeg opfatter det sådan, at der er nogen, som har haft en interesse i at gøre det så lidt attraktivt som muligt at sige nej tak til reklamer. Og så har man sørget for at få noget med i det, folk fravælger, som man ved at de gerne vil have. Det synes jeg måske ikke er så hensigtsmæssigt, hvis det handler om at give folk den størst mulige frihed. Vi havde jo faktisk nogle enkle og forståelige

regler tidligere. De blev godt nok ikke overholdt, men de var enkle og forståelige.

Men det andet spørgsmål var det om sanktionerne, og jeg vil bare have transportministeren til at bekræfte, at der udøves sanktioner mod alle, der overtræder de her frivillige aftaler, uanset om de er en del af den frivillige aftale eller ej.

Kl. 14:53

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:53

Transportministeren (Lars Barfoed):

For det første vil jeg lige sige, at det jo er sådan, at der også har været forbrugerrepræsentanter med i de her forhandlinger, så forbrugersiden har jo også påvirket forhandlingerne. Så den del af det er tilgodeset.

For det andet: Ja, det er sådan, at når Forbrugerombudsmanden har udstedt retningslinjer, så omfatter de alle, og dermed kan man bruge markedsføringslovens almindelige sanktionsinstrumenter over for dem, som gør noget, der er i strid med de retningslinjer, som Forbrugerombudsmanden har gennemført, også selv om den pågældende virksomhed, der gør det, ikke måtte være medlem af en af de foreninger, der har deltaget i at udforme aftalen bag retningslinjerne.

Kl. 14:53

Formanden:

Så er der kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Når der skal indgås aftaler og frivillige aftaler, som i det her tilfælde involverer både forbrugere og erhvervslivet, er der nogen, der klipper en tå og hugger en hæl. Sådan er aftaler jo. Men når den ene part i det her forløb – nemlig erhvervslivet – allerede nu har været ude at sige, at de ikke vil respektere den aftale, der er indgået, kunne man godt forestille sig, at forbrugerne på den anden side også kunne have lyst til at sige det. Det har de nu ikke gjort, har jeg noteret mig, på trods af at de heller ikke har fået deres krav opfyldt.

Mener ministeren ikke, at det, hvis det kommer så vidt, at erhvervet ikke har tænkt sig at respektere den frivillige ordning, som de er en del af, måske kunne være en overvejelse værd, om vi skal have lovgivning på feltet?

Kl. 14:54

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:54

Transportministeren (Lars Barfoed):

Det er sådan, at der er nogle retningslinjer nu fra Forbrugerombudsmanden. De retningslinjer skal alle respektere og overholde. Hvis ikke de bliver det, kan man bruge markedsføringslovens almindelige instrumenter til at sætte ind over for det.

Derudover er det i øvrigt også sådan – som jeg nævnte – at den her ordning skal evalueres mellem parterne, og på det tidspunkt vil der jo så være lejlighed til, at vi også politisk kan se, om tingene er kommet til at fungere på en tilfredsstillende måde.

Kl. 14:55

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:55

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, så vidt jeg er orienteret, træder den frivillige aftale først i kraft til foråret – så vi ved jo ikke, hvordan den kommer til at fungere. Vi håber da også, at den kommer til at fungere tilfredsstillende, det vil være den bedste løsning for alle parter.

Men vil ministeren så ikke, hvis vi finder ud af, at aftalen *ikke* fungerer, at den skrider og falder fra hinanden, og at man i virkeligheden ikke kan bruge sit nej tak-skilt til noget – hvilket jo i virkeligheden vil få forbrugerne til at føle sig helt forvirret – på det tidspunkt overveje, om der skal være lovgivning?

Kl. 14:55

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:55

Transportministeren (Lars Barfoed):

Det er fuldstændig rigtigt, at ordningen først træder i kraft lidt ind i 2009, det nævnte jeg også i min indledende tale her.

Med hensyn til hvordan man skal reagere, hvis ikke det bliver forvaltet på en tilfredsstillende måde, synes jeg, det er alt for tidligt at sige noget på nuværende tidspunkt. Jeg vil ikke binde mig til at gå ind for lovgivning på det tidspunkt, men det har jo selvfølgelig hele tiden ligget i luften, at lovgivning kunne komme på tale her. Derfor synes jeg, vi skal være glade for, at Forbrugerombudsmanden er trådt til og har løst den her meget komplekse opgave, som det jo i virkeligheden er at finde frem til et system, som på den ene side mere kan gradbøjes af forbrugere, end det kan i dag – hvad de gerne vil have, og hvad de ikke vil have – og som på den an-

den side også gør det så enkelt som muligt for erhvervslivet, for pizzabuddet og for alle de andre, som kommer ud med reklamer rundt omkring for den ene eller anden lokale forretning, for ugeavisen, og hvad ved jeg, at forstå og håndhæve reglerne, så de putter de ting ind ad brevsprækken, som skal ind, og ikke putter det ind, som ikke skal ind. Der skal vi ikke gøre det for kompliceret.

Kl. 14:57

Formanden:

Så er det hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 14:57

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil gerne starte med at anerkende ministerens udtalelse til fru Pia Olsen Dyhr, nemlig at det hele tiden har ligget i kortene, at det selvfølgelig kunne komme på tale at lave lovgivning, hvis det skulle blive nødvendigt.

Dertil må jeg så sige, at jeg også går ud fra, at ministeren er bekendt med den usikkerhed, der er rejst om spørgsmålet om den frivillige ordning, og derfor er det vel et meget naturligt signal for os at sende her i dag, at den her ligger i luften stadig væk findes.

Kl. 14:57

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:57

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jamen, altså, jeg kan bare sige, at der er nogle retningslinjer, og dem skal man overholde. Det vil sige, at de har en effekt, så der kan sanktioneres, hvis det er sådan, at man ikke overholder reglerne. Og det synes jeg egentlig er tilfredsstillende. Jeg synes, det er en god aftale, og jeg synes, vi skal lade den aftale stå sin test, inden vi eventuelt overvejer at gøre noget andet.

Det er jo det, vi har en forbrugerombudsmand til. Det er jo netop i sådan nogle situationer, hvor det kan være noget vanskeligt og bøvellet at lovgive, at man skal finde frem til nogle retningslinjer, der er fornuftige, og som så i virkeligheden kan forvaltes meget mere ubureaukratisk, end hvis det, vi talte om, var lovgivning, hvor det er domstolssanktionering osv., der skal til. Det er en betydelig mere enkel og ubureaukratisk måde, man kan skride ind på, hvis det er sådan, at det er retningslinjer, der forvaltes af Forbrugerombudsmanden.

Kl. 14:58

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:58

Benny Engelbrecht (S):

Jeg er for så vidt ikke uenig med ministeren i hans kommentarer på dette punkt, men jeg vil nok fastholde, at vi faktisk er i en situation, hvor der også hersker nogen usikkerhed om den frivillige aftale, som ganske vist er indgået, men som visse parter også har en debat om og en drøftelse af. Så det udsagn, som jeg er sikker på at flere her i salen går efter, altså at der kan ligge lovgivning i luften, handler jo ikke blot om parterne, men så sandelig også om netop at understøtte Forbrugerombudsmandens rolle i denne sammenhæng. Den er jo meget positiv.

Kl. 14:59

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:59

Transportministeren (Lars Barfoed):

I det omfang, nogen rejser tvivl om, hvordan man skal forstå retningslinjerne, er det jo netop Forbrugerombudsmanden, som i sidste ende må fortolke, hvordan Forbrugerombudsmandens egne retningslinjer skal forstås. Dermed er der en instans, som kan fortolke retningslinjerne og fjerne tvivl om, hvordan de skal forstås.

Kl. 14:59

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 14:59

Bente Dahl (RV):

Vi taler jo om frivillige retningslinjer. Det er frivilligt, om man vil følge Forbrugerombudsmandens retningslinjer, og noget tyder på, at det sæt frivillige aftaler, der er lavet, muligvis vakler, fordi nogle af parterne melder ud, at de ikke vil følge retningslinjerne. Mit spørgsmål til ministeren er: Hvordan kan man med nogen lov sanktionere en frivillig aftale? Det ville jeg gerne have forklaret lidt nærmere.

Kl. 15:00

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:00

Transportministeren (Lars Barfoed):

Efter de retningslinjer, der er, er det jo sådan, at distributøren skal oprette et enkelt og effektivt klagesystem, og man kan så videresende en klage, som ikke er modtaget hos den rigtige distributør. Det sikrer jo, at borgerne kan henvende sig og få ekspederet sådan nogle klager, så der er altså mulighed for at klage, hvis retningslinjerne ikke bliver overholdt. Så kan man gå til Forbrugerombudsmanden, hvis det er sådan, at nogle

af aktørerne ikke agerer i overensstemmelse med retningslinjerne.

Kl. 15:00

Formanden:

Fru Bente Dahl.

Kl. 15:00

Bente Dahl (RV):

Jo, men det er jo stadig væk frivillige aftaler, det her er baseret på, og jeg går sandelig ind for at lave frivillige aftaler i den udstrækning, at de også overholdes.

Jeg er vældig glad for, at ministeren nævnte, at lovgivning kan komme på tale i værste tilfælde, og så er mit spørgsmål, hvornår behovet for lovgivning kan opstå. Hvor mange aftaler skal ikke overholdes? Har ministeren overvejet, hvornår en eventuel lovgivning skulle træde i kraft?

Kl. 15:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:01

Transportministeren (Lars Barfoed):

Da jeg ikke har nogen planer om lovgivning, har jeg jo heller ikke overvejet, hvornår en lovgivning skulle træde i kraft. Men jeg tror, jeg måske misforstod spørgsmålet før.

Det, Forbrugerombudsmanden oplyser, og som er oplyst over for mig, er, at de retningslinjer er udformet sådan, at markedsføringslovens almindelige sanktionssystem gælder. Organisationerne har indvilget i at indgå en frivillig aftale, men på det grundlag er der udstedt retningslinjer, så Forbrugerombudsmanden kan sanktionere. Det betyder så, at man kan anlægge en sag ved domstolene med påstand om forbud eller påbud, og overtrædelse af et af retten nedlagt forbud eller påbud kan straffes med bøde.

Forbrugerombudsmanden kan også bede en erhvervsdrivende om at give tilsagn om at overholde retningslinjerne. Hvis et sådant tilsagn ikke bliver overholdt, kan Forbrugerombudsmanden efterfølgende give et påbud, og overtrædelse af påbuddet vil kunne straffes med bøde.

Kl. 15:02

Formanden:

Ja, det var i hvert fald et fyldigt svar. Tak til transportministeren. Den første, der får ordet som ordfører, er hr. Flemming Damgaard Larsen.

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Dette beslutningsforslag fra Enhedslisten omhandler en sikring af retten til at få respekteret et nej tak til uadresserede forsendelser. I Venstre ser vi det som noget meget positivt, at det enkelte menneskes udtrykte ønsker og frihed til at blive fri for f.eks. reklamer og lignende gennem sin brevsprække eller i sin postkasse respekteres.

Derfor hilser vi det i Venstre også med glæde og tilfredshed, at Forbrugerombudsmanden for nylig har indgået en aftale med branchen om på en effektiv måde at få respekteret et nej tak til reklamer. Disse retningslinjer træder i kraft den 30. april 2008 og omfatter både distributører og afsendere. Når det er Forbrugerombudsmanden, der udsteder retningslinjerne, gælder markedsføringslovens almindelige sanktionssystem. Det betyder, at dette er et langt bedre instrument end det, som Enhedslisten foreslår, da det betyder, at både distributører og afsendere er omfattet, og at der kan sanktioneres over for både distributørerne og afsenderne. Det er effektivt.

I Venstre mener vi også, at det er langt bedre at opnå dette mål gennem aftaler mellem parter frem for at lovgive på området. Det vil give en langt større tilfredshed, at der er medejerskab til en aftale, end at der skabes lovgivning på området. I dette konkrete tilfælde er der også den gode sidegevinst, at resultatet er langt bedre end det, beslutningsforslaget lægger op til.

I Venstre vil vi gerne rose branchen, Forbrugerrådet og Forbrugerombudsmanden for den aftale, der danner fundament for Forbrugerombudsmandens retningslinjer. Venstre kan derfor ikke medvirke til gennemførelse af beslutningsforslaget.

Kl. 15:04

Formanden:

Ja tak, og der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:04

Per Clausen (EL):

Det er bare en enkelt bemærkning i hr. Flemming Damgaard Larsens indlæg, som jeg synes jeg godt ville have en kommentar til. Det var, da hr. Flemming Damgaard Larsen sagde, at der ville blive langt større tilfredshed med det her end med Enhedslistens forslag. Det er jeg ikke helt sikker på, for faktisk betyder den aftale, der er indgået, at der ændres på en nej tak-ordning, som et klart flertal i den undersøgelse, som Transportministeriet har fået gennemført, sagde

at de ønskede bevaret uændret, og at man dermed kommer til at sige nej til nogle ting, man gerne vil modtage, hvis man vælger den – om jeg så må sige – bløde udgave af nej tak-pakken. Og folk bliver vel ikke glade for, at de faktisk får en ordning, som er dårligere end den, man havde tidligere. Godt nok er det så en ordning, som man må gå ud fra bliver overholdt, men hvis indhold faktisk er dårligere end det, man havde i forvejen, set ud fra forbrugernes synspunkt.

Kl. 15:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:05

Flemming Damgaard Larsen (V):

For Venstre er det meget vigtigt, at også de, som det omhandler – altså udgiverne, distributørerne – får et medejerskab til det her, og det får de igennem den aftale, der er indgået. Det er derfor, jeg siger, at det er langt bedre, end at vi lovgiver på området. De andre ting, der eventuelt måtte være, vil Forbrugerombudsmanden naturligvis se på, når man har evalueringen af området, og når man skal se på, hvilke erfaringer man har gjort sig. Så kan det godt ske, at man vil lave ændringer og justeringer i det, der nu er lavet aftale om. Men jeg synes stadig væk, det er en rigtig god aftale, der er lavet, og det, at branchen og Forbrugerrådet står bag, er rigtig godt.

Kl. 15:05

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:06

Per Clausen (EL):

Jeg må jo sige, at jeg i virkeligheden har været lidt overrasket over, at der har været erhvervsinteresser, som har taget afstand fra det her. For det er klart, at man har fået skruet en nej tak-ordning sammen, som formentlig vil reducere antallet af mennesker, der siger nej tak til reklamer ganske væsentligt, fordi de ved at sige nej tak til reklamer nu også siger nej til nogle ting, som de meget gerne vil modtage, f.eks. informationsmateriale fra oplysningsforbund og den slags ting. Det synes jeg faktisk er dybt problematisk, og svagheden ved sådan en aftale her er vel også, at man skruer den sammen på en sådan måde, at erhvervslivet synes, at den er til deres fordel. Så får de et medejerskab, men det betyder jo også, at forbrugereinteresserne i den her sag er blevet undertrykt.

Kl. 15:06

Formanden:

Ordføreren.

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu opfatter jeg altså ikke Forbrugerrådet som en instans, der vil lade sig undertrykke, så det tror jeg næppe på. Som sagt vil Forbrugerombudsmanden følge det her tæt og evaluere det, og de erfaringer, man kan drage af det, vil man selvfølgelig kunne bruge til at justere aftalen på et senere tidspunkt. Så jeg tror stadig væk på, at det er en rigtig god aftale, der er lavet, og at der er nogle rigtig gode retningslinjer, som i langt højere grad end det andet vil blive respekteret.

Kl. 15:07

Formanden:

Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:07

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Indtil den 19. november var Socialdemokraterne indstillet på at følge det foreliggende og egentlig også ganske fornuftige forslag. Vi var helt på linje med sigtet, nemlig at give forbrugerne ret til at bestemme, om de vil modtage uønskede forsendelser såsom reklameaviser og tryksager. Det er vi i princippet fortsat parat til, hvis den frivillige aftale, der er indgået, ikke viser sig holdbar. Vi vil med andre ord ikke lukke døren for lovgivning på området.

Men den 19. november blev der indgået en frivillig aftale, som det også er nævnt tidligere. Det kunne sikkert have fået forslagsstillerne til at overveje at trække forslaget tilbage, men at det ikke er sket, kan jeg for så vidt godt forstå, og det skal jeg så vende tilbage til.

Den frivillige aftale blev indgået mellem Forbrugerrådet, Forbrugerombudsmanden, Post Danmark, Brancheforeningen af Danske Distributionsvirksomheder og en række andre erhvervsorganisationer, mens Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Transportministeriet har – om jeg så må sige – kigget med over skulderen.

Efter de nye retningslinjer for de såkaldt adresseløse forsendelser får forbrugeren ret til at afvise at modtage disse uønskede tryksager og reklamer. Man vil i den ordning, der træder i kraft den 30. april 2009, kunne vælge mellem et totalt nej til bogstavelig talt mere eller mindre alt og et betinget nej. Et betinget nej lader den egentlige lokalavis slippe igennem, og det er tættest på den ordning, der findes i dag, dog med den forskel, at det skal respekteres. Det er efter de undersøgelser, der er lavet, den sidste model, som langt, langt de fleste vil vælge.

Socialdemokraterne er helt på linje med Forbrugerombudsmanden, når han således siger:

»De nye retningslinjer er et vigtigt skridt for at forbedre forbrugerbeskyttelsen på området, fordi vi forventer, at den brede opbakning betyder, at ordningerne kommer til at fungere effektivt i praksis.«

Vi har gjort os nøjagtig de samme overvejelser og ønsker derfor også at se effekten af en sådan – man kan kalde den – et nej er et nej-ordning. Derfor vil vi heller ikke kunne stemme for det beslutningsforslag, der ligger, selv om vi er enige i indholdet. Vi er overbevist om, at en frivillig aftale vil styrke forbrugernes stilling på et lille, men for forbrugerne vigtigt felt.

Imidlertid er der kort efter aftalens indgåelse opstået uklarhed om dele af aftalen. Der er to typer omdelt materiale, som giver anledning til denne usikkerhed. Den ene er brochurer fra folkeoplysende organisationer, det er typisk aften-skoleprogrammer. Den anden er den lokale telefonbog, som af kommunerne ganske ofte bliver anvendt til oplysning til borgerne. Jeg vil derfor på det kraftigste opfordre organisationerne bag aftalen til at sikre fuld klarhed på det her punkt. En ordning som den frivillige er meget enkel og giver ikke forbrugerne så meget selvbestemmelse over deres egen postkasse, som vi godt kunne ønske det. Derfor må man også indrette ordningen, så flest mulige får deres behov dækket. Mere fleksible ordninger kan vi se på i forbindelse med de forhandlinger, der skal finde sted på postområdet i løbet af de kommende år.

Adresseløse forsendelser er med andre ord mere end blot de stakkevis af tilbudsaviser, der truer med at overfylde vores postkasser i den her søde juletid, og derfor kan man heller ikke lave en ordning, der enten er ja eller et nej. Det er spørgsmålet om kataloger fra aftenskoler, lokale vejvisere, telefonbøger, lokale og regionale ugeaviser og så ikke mindst de der daglige gratisaviser, der dog heldigvis ikke længere er så aktuelle, et godt eksempel på.

Målsætningen må naturligvis være at begrænse det ganske unødige i, at vi får materiale direkte ind i vores postkasse, som vi derefter kan aflevere direkte i papircontaineren igen. I den ideelle verden ville vi kunne sige helt nej til de trykte reklamer og modtage dem på digital vis i stedet, men der er desværre endnu lang vej til, at vi alle bruger computeren til det hele.

Vi vil derfor som sagt ikke udelukke at skride til lovgivning i denne sammenhæng, men først og fremmest vil vi følge den frivillige aftale nøje.

I de kommende drøftelser i udvalget vil vi derfor også bede om en nærmere redegørelse for status på den frivillige aftale. Det skal være let og ligetil at melde sig til den her ordning, og derfor kan det selvfølgelig også undre, at det stadig væk ikke er muligt ved hjælp af sin digitale signatur at tilmelde sig ordningen direkte på nettet.

Jeg vil gerne takke forslagsstillerne for initiativet, ikke mindst fordi det giver os muligheden for her i dag at drøfte spørgsmålet og sende, som tidligere nævnt, et helt klart signal til parterne bag den frivillige ordning om, at vi her i Folketinget er meget optaget af at få en løsning, der er god for alle parter.

Kl. 15:12

Formanden:

Tak til hr. Benny Engelbrecht, der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Kim Christiansen.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Lad mig indledningsvis rose Enhedslisten for et godt forslag. Der har i medierne været en del omtale af en respektløshed over for de mennesker, som ikke ønsker at få puttet alt muligt kommercielt reklameværk ind ad deres brevsprækker, så derfor synes jeg, at det er fornuftigt og godt, at vi holder fokus på det her problem.

Flere ordførere har været inde på, at forslaget bliver overhalet en lille smule indenfor af den her frivillige aftale. Jeg tror, at en frivillig aftale kan være lige så god, fordi der kan ligge nogle gode intentioner fra de implicerede parter om at være med til at få sådan noget til at fungere. Det glæder mig så også, at der er en evaluering efter 1 år, og jeg vil da godt, ligesom Socialdemokraterne har gjort, give et løfte til Enhedslisten om, at hvis ikke det her virker efter hensigten, kan det blive nødvendigt med lovgivning.

Jeg vil også, ligesom andre har gjort, opfordre de implicerede parter til at kigge lidt på afgrænsningerne, netop med hensyn til aftenskoleinformationer og de lokale telefonbøger. Der burde man måske overveje, om ikke de skulle være undtaget fra det her forbud mod reklamer.

Så ganske kort: Det er absolut et aktuelt emne, men Dansk Folkeparti vælger alligevel at sige nej til forslaget ud fra den betragtning, at vi vælger at se, hvordan den her frivillige aftale forløber, og så vil vi afvente den evaluering, der skal være om 1 år.

Formanden:

Tak til hr. Kim Christiansen, og så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi er i SF meget positive over for Enhedslistens forslag, da man ønsker lovgivning på et område, hvor forbrugerne i dag mildest talt er sagesløse. Problemet er jo i dag, at når du har et nej tak-skilt på din dør, er du egentlig ikke sikker på, at du alligevel ikke får noget ind ad døren. Det har Forbrugerombudsmanden nu prøvet at gøre noget ved, og der er indgået en frivillig aftale, der som tidligere nævnt træder i kraft til foråret.

Derfor stiller vi os også lidt mere kritisk over for det her forslag, end vi egentlig har lyst til, for når der nu er indgået en frivillig aftale med erhvervslivet og forbrugerne, vil vi gerne se, hvordan den virker, når den træder i kraft. Den skal have tid til at virke, men vi vil alligevel gerne på foranledning af både det, Dansk Folkeparti tidligere har nævnt, og det, Socialdemokraterne har sagt, opfordre transportministeren til at holde et vågent øje med området.

Det handler om, at der skal være en evaluering i forhold til nej tak-skiltet, efter at det har virket i ½ år, og at den evaluering, hvis det viser sig, at branchen ikke overholder de krav, der er stillet til nej tak-skiltet, så eventuelt betyder, at der bliver lavet lovgivning på det her område. For det er ikke i orden, at man indgår en frivillig aftale, og at brancheorganisationerne allerede nu er ved at løbe skrigende bort fra den.

Så hvis det viser sig, at dele af erhvervslivet ikke overholder den, bør lovgivning bestemt overvejes, og her er vi på linje med Enhedslisten. Og bekymringen er jo reel, eftersom vi allerede i de sidste dage har hørt en af brancheorganisationerne udtale, at man ikke har tænkt sig at respektere de frivillige retningslinjer. Jeg håber derfor, den her debat og det her beslutningsforslag kan sende et meget stærkt signal til den brancheorganisation om at overholde retningslinjerne.

Så jeg ønsker meget, at transportministeren vil give et løfte om, at der bliver lavet en evaluering af det her forslag, og at ministeren, hvis den evaluering viser, at der ikke er respekt omkring nej tak-skiltet, så vil overveje lovgivning.

Kl. 15:14

Formanden:

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Der er ikke nogen, der har bedt om en kort bemærkning. Så er det fru Henriette Kjær som ordfører.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

I Det Konservative Folkeparti siger vi nej til Enhedslistens forslag. Det gør vi, fordi vi mener, at det her er en sag, der skal løses i mindelighed og via frivillige aftaler. Vi mener ganske enkelt, at der er grænser for, hvad vi skal lovgive om her fra Folketingets side.

Vi Konservative mener, at den aftale, der netop er indgået med Forbrugerombudsmanden og en række relevante parter, viser, at man sagtens kan lave gode frivillige aftaler, der er effektive og beskytter de borgere, der ikke ønsker reklamer og andre adresseløse forsendelser.

Med den nye aftale laves der nu to skilte, som man kan rekvirere og sætte på sin dør eller postkasse. Det ene hedder »Reklamer – Nej tak«, og sætter man det op, vil man ikke modtage reklamer. Det andet og mere vidtgående mærkat hedder »Reklamer og gratis aviser – Nej tak«, og her får man så hverken reklamer eller andre tidskrifter.

Vi synes, det er den helt rigtige løsning, der er blevet lavet. Og vi mener, at når parterne ikke får presset noget ned over hovedet, altså i form af lovgivning, vil de også mere aktivt sørge for, at de nye skiltemuligheder, der kommer nu, vil blive overholdt.

Så vi støtter altså ikke Enhedslistens forslag om, at vi skal lovgive om det her fra Christiansborgs side.

Kl. 15:17

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:18

Benny Engelbrecht (S):

Ja tak. Det var ordførerens bemærkning om frivillige aftaler, som fik mig til lige at ville stille et supplerende spørgsmål, for det er vel ikke sådan, at frivillige aftaler i sig selv er et gode; det er vel sådan, at frivillige aftaler først for alvor begynder at virke godt og effektivt, hvis man også klart signalerer, at man er parat til at sætte lovgivning bagved, i tilfælde af at man rent faktisk ikke kan opnå en frivillig aftale. Vi har jo set eksempler på frivillige aftaler, som ikke nødvendigvis har været så gavnlige og så effektive, som

de kunne have været, f.eks. inden for landbrugsområdet.

Kl. 15:18

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:18

Henriette Kjær (KF):

Nej, jeg er altså ikke enig i, at vi skal true med lovgivning, hver gang der skal indgås en frivillig aftale. Jeg tror, der er mange producenter og i det her tilfælde distributører, der er interesserede i, at kun de mennesker, der ønsker at få deres produkt, får det. Jeg tror ikke, at man har noget ønske om at trykke en hel masse, der så ender med at blive smidt ud, eller at man får generet en masse mennesker, der i trods over, at de har fået en tryksag, de ikke vil have, måske boykotter pågældende supermarked.

Så jeg synes nu sagtens, at man kan lave frivillige aftaler, uden at vi behøver at true med lovgivning.

Kl. 15:19

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:19

Benny Engelbrecht (S):

Nu husker jeg da i hvert fald tydeligt, at vi i det tidlige forår brugte meget tid sammen med den daværende transportminister omkring lige præcis det her spørgsmål, hvor det ærlig talt også var noget, som fyldte tiden herinde på Christiansborg ganske meget. Jeg tænker da nok, at der har været en vis sammenhæng mellem den interesse, som Christiansborg har udvist for, hvad der skete på nej tak-området – og også mediernes interesse for det naturligvis – og så det, at det nu er lykkedes at skabe en frivillig aftale. Det går jeg da ud fra at ordføreren også er enig med mig i.

Kl. 15:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:19

Henriette Kjær (KF):

Årsagen til de mange drøftelser, vi har haft i Transportministeriet tidligere, var jo de mange gratisaviser, som nu er en saga blot. Der er ikke længere én gratisavis, der lander i postkassen hjemme hos nogen mennesker om morgenen. Det var jo det, der var begyndt at være generende for mange, og derfor skulle der findes en løsning.

Nu er vi tilbage til den tidligere situation, hvor det er reklamer, ugeaviser og andre ting,

som skal reguleres, og det mener jeg er en ganske anden sag end den nye situation, der var, da vi havde et væld af gratisaviser.

Kl. 15:20

Formanden:

Så er det fru Pia Olsen Dyhr for en kort bemærkning.

Kl. 15:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er sådan set ikke uenig med ordføreren i, at vi skal se, om den frivillige ordning virker. Jeg synes egentlig, det kan være udmærket med frivillige ordninger. Jeg er egentlig også enig i, at vi ikke behøver at lovgive om alting herinde. Det har nu grebet voldsomt om sig under den her regering, men lad det nu ligge.

Hvis vi skal diskutere det her med, hvad vi gør videre i forløbet, så vil jeg gerne høre ordføreren indstilling, hvis det viser sig, at den her frivillige ordning ikke fungerer – erhvervslivet respekterer den ikke, forbrugeren kommer til at stå sagesløs – vil De Konservative så være positive over for at kigge på andre virkemidler?

Kl. 15:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:21

Henriette Kjær (KF):

Vi er selvfølgelig altid parate til at diskutere, hvad man kan gøre, hvis der virkelig er et problem, der nager og plager mange mennesker. Men problemet ved det her er jo, at det bliver svært at dokumentere, at man har fået noget ind i sin postkasse, som man ikke skulle have haft. Det bliver svært at løfte en bevisbyrde. Derfor synes jeg jo, at det bedste er, at man laver frivillige aftaler.

Så vil det altid gå galt et eller andet sted. Der er nogle, der får nogle reklamer, de ikke skulle have haft. Det kan være voldsomt irriterende, men så er problemet jo heller ikke større, end at man kan smide dem ud. Nu skal man jo heller ikke gøre det her til noget på størrelse med omsorgssvigt eller andet. Det er meget irriterende, hvis man får noget, man ikke vil have, og det er ressourcspild, og det er miljømæssigt helt forkert at bruge materialer og ressourcer på mennesker, der ikke vil have dem, men så synes jeg heller ikke, at problemet er større.

Kl. 15:22

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu tror vi jo i SF på det frie valg. Man skal have lov til at sige ja eller nej til den konkrete ting, og det synes vi egentlig også forbrugeren skal have lov til i den her situation. Vi skal have lov til at bestemme, hvad der kommer i vores postkasse.

Ordføreren siger godt nok, at det jo ikke er det store problem, for folk kan jo bare smide det ud. Jamen hvis man bor på femte sal i en lejlighed på Vesterbro og er pensionist, og hvis man får telefonbøger, kataloger og reklamer, så er det ikke små mængder materiale, vi snakker om, som man selv skal ned med og smide ud. Og det er netop den slags forbrugere, vi taler om vi gerne vil beskytte.

Derfor vil jeg gerne høre, om der kan være en lille åbning eller et lille vindue eller et eller andet hos ordføreren i forhold til, at vi på et eller andet tidspunkt, hvis det her ikke virker, – vel at mærke hvis den frivillige aftale ikke virker – kan diskutere lovgivning. Vil De Konservative så være åbne over for at diskutere lovgivning?

Kl. 15:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:22

Henriette Kjær (KF):

Det vil jeg helst ikke, men nu synes jeg heller ikke, vi skal gøre uenigheden større, end den er, for jeg tror, at de fleste er glade for den frivillige aftale, der er indgået, og håber, at den kan fungere. Det er også vores udgangspunkt. Så er det selvfølgelig altid sådan, at hvis vi har store altoverskyggende problemer i det danske samfund, så skal vi prøve at løse dem, og det kan blive gennem lovgivning. Men jeg vil meget nødtig ud i lovgivning på det her område.

Kl. 15:23

Formanden:

Derved blev det. Der er ikke flere korte bemærkninger til fru Henriette Kjær. Næste ordfører er fru Bente Dahl.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Vi har et beslutningsforslag om sikring af retten til at få respekteret et nej tak til uadresserede forsendelser til behandling i dag.

For mig at se er respekt et kernebegreb her. Respekt for, at vi som borgere har ret til at forhindre visse forsendelser – de forsendelser, vi ikke ønsker – i at komme ind i vore private hjem. Vi har ret til at afvise noget. Det er respekt

for, at vi ikke kun er forbrugere og kunder, og respekt for privatsfæren.

Der er indgået frivillige aftaler, men de frivillige retningslinjer kunne godt se ud til at begynde at vakle, fordi der er nogle af firmaerne, som skulle overholde de her aftaler, der proklamerer, at de ikke vil overholde dem. Så ser vi også nogle nye tiltag, såsom at postvæsenet deler adresseløse forsendelser ud i et adresseret omslag. Der er sådan forskellige måder at springe over gærden, hvor det er lavest, på. Derfor er vi nødt til at diskutere de her ting.

I Det Radikale Venstre ser vi helst, at de frivillige aftaler kommer til at fungere, men i værste fald – hvis frivilligheden ikke fungerer – er vi klar til at lovgive, så borgerne får ret til at sige nej tak. I den allerbedste af alle verdener så vi helst, at det blev en tilvalgsordning, sådan at forbrugerne kunne meddele, hvad for nogle reklamer og anden uadresseret post de gerne ville have, og ikke som det er i dag, hvor det er omvendt.

Alt i alt er vi positive over for Enhedslistens forslag med de indvendinger, jeg nu har talt om.

Kl. 15:25

Formanden:

Tak til fru Bente Dahl. Så har hr. Anders Samuelson ikke bedt om ordet. Det har til gengæld hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne. Hr. Anders Samuelson brugte muligheden for at sige nej tak, men siger nu ja tak. Det fremgår ikke her; det fremgår, at man vil sige nej tak. Men selvfølgelig kan der være ændringsforslag, hvor man kan sige ja tak.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Anders Samuelson (LA):

Jeg siger ja tak til at få ordet og beklager misforståelsen.

Jeg vil også godt indikere, at vi er indstillet på at stemme for forslaget, fordi der allerede er nogle, som har indikeret, at de ikke vil overholde den frivillige aftale, som er indgået. Vi mener, at det er dybt beklageligt, at de ikke vil gøre det, for hvis der er noget, som man skal respektere, er det private borgeres ønske om og berettigede forventning om, at hvis de siger nej tak til bestemte forsendelser, kan det også blive respekteret. Det er der tilsyneladende nogle som ikke ønsker at gøre, på trods af at der indgået en frivillig aftale, og så er der sådan set ikke nogen grund til at vente for at se, hvordan det kommer til at fungere.

Man kan så lige så godt ophøje den frivillige aftale til lov og selvfølgelig stadig væk lade branchen betale for de omkostninger, der måtte være i forbindelse med omrindningen. Men da branchen som sådan har været med til at indgå en aftale og har sagt, at den her kan de leve med, og så er der nogle enkelte brodne kar i systemet, som ikke vil, så vil det være sådan for vores side, fra Liberal Alliances side, at vi vægter hensynet til den enkelte borger højere i den her situation end det, at der på det her område er indgået en frivillig aftale. Jeg synes lige så godt, at vi kan slå to fluer med et smæk og tage den frivillige aftale, som er lavet, og gøre den til lov, når det alligevel har været intentionen, at man ville overholde den aftale, som er indgået, men at der så tilsyneladende er nogle, som mener, at det føler de sig for gode til. Det vil de ikke. Så vi støtter forslaget fra Enhedslisten.

Kl. 15:27

Formanden:

Tak til hr. Anders Samuelsen. Ministeren har bedt om ordet og får ordet.

Kl. 15:27

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil blot sige til hr. Anders Samuelsen, at jeg synes, at inden man tager endelig stilling, skulle man i udvalgsarbejdet få kulegravet helt præcist, hvorfor og hvordan retsbeskyttelsen af den enkelte borger i denne sammenhæng skulle blive større, fordi man gennemfører en lov. Vi har nogle bindende retningslinjer, som Forbrugerombudsmanden kan håndhæve med meget mere direkte retslige initiativer, end hvis en lov skal håndhæves, ved at borgerne selv går til domstolene og forsøger at få deres ret igennem over for de pågældende erhvervsdrivende.

Jeg maner bare til, at man overvejer meget grundigt i udvalget, om retsbeskyttelsen af den enkelte borger i virkeligheden ikke er større, hvis man lader Forbrugerombudsmanden håndhæve retningslinjerne i stedet for at skride til noget lovgivning, som overrunder retningslinjerne, men i virkeligheden materielt set indeholder det samme, og som processuelt giver en mere besværlig gang for borgerne, hvis de skal have bestemmelserne håndhævet.

Kl. 15:28

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ministeren fra hr. Anders Samuelsen.

Kl. 15:28

Anders Samuelsen (LA):

Jeg vil allerede nu love ministeren, at det vil vi selvfølgelig gøre fra Liberal Alliances side. Det, der er vigtigt, er at tage udgangspunkt i borgernes ønske og selvfølgelig også muligheden for at komme efter dem, som bryder retningslinjerne, på den mest effektive måde; det er klart. Men jeg har på den anden side lidt svært ved at forestille mig, at man virkelig skulle være endt i en sådan situation, at det, at man understøtter en frivilligt indgået aftale med lovgivning, i sidste ende skulle stille borgeren i en ringere situation. Men lad os da få det oplyst i udvalgsarbejdet.

Kl. 15:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 15:29

Transportministeren (Lars Barfoed):

Det var bare det, jeg appellerede til, så jeg har ikke mere at tilføje.

Kl. 15:29

Formanden:

Tak. Så er den næste, der får ordet, hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:29

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg skal starte med at sige, at selv om jeg selvfølgelig var glad for hr. Anders Samuelsen støtte til Enhedslistens beslutningsforslag, var det alligevel lidt ærgerligt, at hr. Anders Samuelsen nåede herop, for han ødelagde sådan set en af de pointer, jeg havde tænkt mig at underholde lidt med i starten. Det er nemlig den pointe, at man åbenbart skal ud på den yderste venstrefløj for at finde forsvarere for det grundlæggende liberale-borgerlige standpunkt, at vi vel i en eller anden forstand også har lov til at bestemme over vores egen postkasse. Men hr. Anders Samuelsen har da bekræftet, hvis jeg skulle være kommet i tvivl, at på enkelte områder holder Liberal Alliance den standard, som deres navn må kræve, hvis det skal være den gode udlægning af teksten.

Vi må så bare konstatere, at det altså synes jeg i hvert fald, er et vigtigt element i sagen. Og det er derfor, jeg er lidt overrasket over, at den konservative ordfører sådan ligesom syntes, at det her var en lille sag, en sådan lidt bagatelagtig sag og ikke noget, der rigtig betød noget. Jeg tror, at vi i andre sammenhænge vil kunne være opmærksomme på, at Det Konservative Folkeparti, når det handler om at forsvare hjemmet og

den slags mod indtrængen af ubehageligheder, så har en lidt mere håndfast holdning til det. Man kunne selvfølgelig få den tanke, at det er, fordi der her er en interessekonflikt mellem nogle erhvervsinteresser og den enkelte borgers interesse, og at det er derfor, den enkelte borgers interesse bliver sådan lidt ugleset i den sammenhæng. Det synes jeg måske ikke at man kan udelukke.

Jeg vil godt sige, at man vel i dag faktisk må konstatere, at alt det med de her gratisaviser har været godt for én ting. For jeg tror sådan set, at den konservative ordfører har ret i, at hvis gratisaviserne ikke var kommet med den massive fokus, der så kom på, hvordan papiret hobede sig op i folks postkasser, havde det været meget svært at komme nogen vegne med den her sag. For det er jo ikke første gang, sagen er taget op. Den er taget op mange gange, og den er altid endt med ikke at blive til noget. Sådan kunne det jo også tyde på at skulle være endt den her gang, da Enhedslisten og SF fremsatte et forslag tilbage i 2006. Jeg tror nok, at man må sige, at hvis der ikke havde været fortsat politisk opmærksomhed om sagen i de år, der er gået siden – de 2 år – havde vi næppe fået en frivillig aftale i dag.

Jeg skal sige, at jeg sådan set tror, hvis jeg har forstået ministeren rigtigt – det tror jeg at jeg har, og det kan vi så få bekræftet skriftligt – at den her frivillige aftale har en kvalitet, nemlig at den er blevet ophævet fra at være en frivillig aftale til at være nogle retrningslinjer, Forbrugerombudsmanden udsteder. Dem kunne han sådan set godt have udsendt uden at have lavet en frivillig aftale. Dem kunne han bare selv have udsendt, men nu udsender han dem så efter at have lavet en frivillig aftale, og derfor er de også juridisk bindende. Og det har sådan set været et af mine store problemer i forhold til en frivillig aftale: at vi i hvert fald skulle sikre, at den var juridisk bindende.

Der er jo efter min opfattelse ikke nogen tvivl om, at mange borgere har følt sig generet af at modtage uadresserede forsendelser. Hvis man kigger tilbage på den undersøgelse, som blev gennemført for Transportministeriet her i år, var det jo sådan, at der faktisk var et flertal af danskere, som opfattede, at de fik for mange reklamer. Det skal dog siges, at det jo ikke er alle dem, der mener, at de får for mange, som er villige til at sige nej, og det skal jeg vende tilbage til hvorfor godt kan være et problem i forhold til den frivillige aftale, der er lavet i dag. Det, der

også var bemærkelsesværdigt, var, at omkring et flertal af dem, der havde et nej tak-skilt, havde en opfattelse af, at deres nej tak-skilt ikke blev respekteret. Der var også nogle – ikke så mange, 5 pct. af samtlige – som havde et klart ønske om at få en ordning, hvorefter man sådan set kunne sige nej tak til alting, dog vistnok med undtagelse af offentlige informationer og den slags.

Det er vores opfattelse, Enhedslistens opfattelse, at det bør være en ret for borgerne at kunne undgå modtagelse af uadresserede forsendelser. Og det er så vores synspunkt, at det er vigtigt, at en sådan ordning også følges op med nogle juridiske muligheder for at gennemføre nogle sanktioner. Hvis det kan gøres med den foreliggende aftale og Forbrugerombudsmandens rolle i den sag, er det jo i hvert fald positivt.

Vi synes også, det er godt, at man har indført en såkaldt total nej tak-ordning med de forbedringer, der er, for det er et ønske, som jeg ved at nogle mennesker har, og som nogle mennesker har et meget stærkt ønske om.

Kl. 15:33

Til gengæld vil jeg sige, at vi i Enhedslisten ikke synes, det er særlig fornuftigt, at man i aftalen har valgt at ændre de eksisterende nej tak-ordninger. Man kan sige, at den ene var blevet lidt uaktuel, fordi de her gratisaviser er forsvundet, i den forstand at de ikke mere bliver delt ud i folks postkasser. Men vi synes, det er urimeligt, at man f.eks. har inddraget vejvisere, aftenskolekataloger og andre lignende ting i det, man siger nej tak til, når man siger nej tak. For det er helt klart formuleret som et ønske fra borgernes side i den undersøgelse, der er lavet, at det ville de faktisk gerne blive ved med at modtage. Jeg har måske en lille mistanke om – og det kan godt være, det skyldes en alt for stor mistænksomhed over for erhvervsinteresser – at nogle af dem, som har kæmpet for, at de her to ting kom med blandt det, man fravalgte ved et nej tak, har været båret af en idé om, at det måske ville reducere antallet af folk, der sagde nej tak, en hel del.

Hvis det er tilfældet, synes jeg faktisk, det er ærgerligt og kedeligt, og derfor vil det i hvert fald i vores vurdering, når der kommer en evaluering af, om det her er en succes eller ej, også indgå, om vi kan se, at der er forholdsvis mange, som tidligere har forsøgt at sige nej tak, som har opgivet at sige nej tak, for det vil vi opfatte som et udtryk for, at ordningen gør, at nogle mennesker tager imod meget mere, end de i grunden ønsker at gøre. Så det vil vi også lade indgå i vores overvejelser.

Ellers vil jeg sige, at medmindre der kommer chokerende ting frem i udvalgsarbejdet om den retsgyldighed, som det her må formodes at have på baggrund af Forbrugerombudsmandens ageren i sagen, er vi sådan set indstillet på at acceptere, at det bliver den frivillige ordning, der kommer til at gælde, og at vi så laver en evaluering af den og vurderer, hvad der skal ske fremover.

Men jeg tror, at man nok må holde fast i, trods alt, at uden et ihærdigt politisk arbejde i forhold til det her, var vi ikke kommet så langt, som vi er kommet i dag. Og derfor er det jo sådan set en god anledning til, at jeg ikke behøver at være vældig fortvivlet over, at Enhedslistens beslutningsforslag tilsyneladende ikke bliver vedtaget – selv om det selvfølgelig havde været en dejlig ting at få det vedtaget sammen med Liberal Alliance. Jeg er ikke sikker på, det er så tit, vi vil kunne se den kombination. Men der mangler jo ligesom nogle ganske få mandater ud over Enhedslistens og Liberal Alliances, og selv om der er mange imellem os, er der jo ikke så mange af dem, der har bevæget sig i dag.

Kl. 15:35

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Anders Samuelsen.

Kl. 15:35

Anders Samuelsen (LA):

Jeg takker for rosen for, at vi støtter op om forslaget. Derfor er jeg sådan set også lidt rystet over nu at erfare, at Enhedslisten planlægger ikke at lade forslaget komme til afstemning og alligevel vil ende med det samme synspunkt som resten af venstrefløjen, som også til min store ærgrelse er kommet frem til den konklusion, at vi lige så godt kan køre med den frivillige ordning, på trods af at vi altså allerede har indikationer af, at der er folk, som ikke vil overholde den frivillige aftale.

Først og fremmest glæder jeg mig over, at der trods alt er to liberale partier, som tager udgangspunkt i hensynet til borgeren. Det spørgsmål, som ministeren rejste om, hvad der egentlig juridisk var bedst og mest effektivt for borgeren, vil jeg også godt med det samme indikere at vi lige så godt helt klart kan få stillet nogle spørgsmål om. Men hvad er egentlig ordførerens holdning til det? Er det noget, man har tænkt på fra forslagsstillernes side?

Kl. 15:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:36

Per Clausen (EL):

Jeg må jo erkende, at hvis ministerens forklaring i dag er rigtig, og det må vi jo gå ud fra, så er mulighederne for at sanktionere med den her aftale bedre, end jeg havde forventet. Jeg vil så bare i udvalgsarbejdet prøve at få en forklaring på, hvordan sanktionsmulighederne vil være, når Forbrugerombudsmanden udsteder nogle bestemmelser, i forhold til at vi laver en lovgivning. Og hvis det så viser sig, at ministeren har ret i, at de er bedre, når det er Forbrugerombudsmanden, der udsteder nogle bestemmelser, vil jeg erklære mig tilfreds med det, selv om jeg vil fastholde, at det beslutningsforslag, vi har fremsat, på et enkelt område faktisk giver en bedre ordning og en ordning, som er mere i overensstemmelse med borgerens ønsker end det, man har aftalt sig frem til.

Men ud fra det, som ministeren har sagt i dag, og sådan den almindelige stemning, der har været i Folketinget, er jeg sådan set indstillet på at lade det blive ved det, medmindre ministerens svar er overraskende, når vi stiller spørgsmål om det i udvalget.

Kl. 15:37

Formanden:

Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 15:37

Anders Samuelsen (LA):

Jeg har så også forstået debatten i dag sådan, at de øvrige partier i Folketinget stort set så direkte, som man nu kan, har givet tilsagn om, at hvis det viser sig, at den frivillige ordning ikke virker, er de med på at støtte forslaget fra Enhedslisten, når det bliver fremsat i salen igen – eventuelt i samarbejde med Liberal Alliance. Men skal vi så ikke allerede her og nu beslutte os for – i al fald de her to partier – at vi får indarbejdet det ændringsforslag, som hr. Per Clausen stiller? Jeg er helt enig i, at det burde ind i den frivillige aftale, at der skelnes mellem de to typer af forsendelser, man kan få ind igennem brevsprækken, for en mangel på skelnen kan være med til at afholde nogle fra at sætte det nej tak-skilt op, som de egentlig havde mest lyst til at sætte op.

Kl. 15:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:38

Per Clausen (EL):

Det er jo min klare opfattelse, at det ville være godt, hvis der f.eks. kunne komme et flertal i Folketinget for i en beretning at sige til dem, der

har lavet den her aftale, at vi synes, at det er fremragende, at man har lavet en aftale – så store ord vil jeg gerne bruge – at vi synes, det er dejligt og flot, men at vi har en lille ting, vi ikke kan forstå, og om man ikke kunne prøve at genoverveje den.

Men det ligger jo nok i sagens natur, at når Forbrugerombudsmanden har gjort det her på den måde, at han først har forhandlet med nogle folk og bagefter gør det, de bliver enige om, til nogle bestemmelser, så ville det nok ikke være fremmende for fremtidige drøftelser, hvis Forbrugerombudsmanden bare sagde, at nu lavede han det om. Men jeg er helt med på, at vi kunne lave en henstilling til dem, der har lavet den her aftale, og jeg er da sikker på, at hvis vi får brug for at lovgive inden for det her på et senere tidspunkt, er det en af de ændringer, vi skal have gennemført.

Kl. 15:39

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 41: Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af mulighederne for etablering af en jernbanetunnel under Lillebælt, udarbejdelse af en handlingsplan for bedre vedligeholdelse af jernbane- og vejbroerne samt stillingtagen til, hvad der skal ske med Lillebæltsbroen, inden den falder for aldersgrænsen.

Af Per Clausen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsættelse 12.11.2008).

Kl. 15:39

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er transportministeren.

Kl. 15:40

Transportministeren (Lars Barfoed):

Der er jo stort set ingen grænser for, hvilke broer og tunneller det bliver foreslået at bygge i denne tid, og det synes jeg er spændende. Det er jo altid godt som transportminister at blive inspireret til nye initiativer rundtomkring i landet.

Enhedslisten har jo gennem årene fremsat en række beslutningsforslag om undersøgelse af banestrækninger, kapacitetsforbedringer, genåbning af stationer osv., og i dag behandler vi altså Enhedslistens forslag; som går ud på, at der skal tages stilling til en undersøgelse af muligheden for en jernbanetunnel under Lillebælt – en fire-sporet jernbanetunnel forstår jeg endda det skal være – en stillingtagen til Lillebæltsbroens fremtid og en handlingsplan for vedligeholdelse af jernbane- og vejbroer.

Det er jo nogle interessante problemstillinger, der bliver rejst med forslaget, men man skal måske lige være opmærksom på, at der ikke bliver foreslået en eneste krone til finansiering, og sådan noget er jo ikke gratis. Men jeg går ud fra, at Enhedslisten et eller andet sted har nogle gode forslag til, hvordan vi kan finde penge til alle disse ting.

Hvis vi, som det er meget naturligt, starter med den første del af Enhedslistens beslutningsforslag, er det et forslag om en grundig undersøgelse af mulighederne for at etablere en fire-sporet jernbanetunnel under Lillebælt. Jeg må sige, at i øjeblikket er det ikke en del af regeringens planer, da der slet ikke er noget kapacitetsmæssigt behov for at øge antallet af jernbanespor over Lillebælt fra to til fire – eller under må man vel snarere sige, for her er det en tunnel, vi taler om. Men regeringen overvejer i forbindelse med investeringsplanen at igangsætte en strategisk undersøgelse af forbedrede trafikforbindelser mellem Fyn og Jylland.

Med hensyn til Lillebæltsbroens fremtid kan man ikke, sådan som Enhedslisten gør i forslaget, antage, at der ikke kan køre tog over Lillebæltsbroen efter 2035, for broers levetid afhænger af vedligeholdelsen. I 2006 indgik regeringen, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti en trafikaftale, som for Banedanmarks vedkommende giver midler frem til 2014, herunder midler til at indhente fornyelses- og vedligeholdelsesefterslæbet på jernbanen i perioden fra 2007 til 2014. Med det bliver der også givet midler til, at Banedanmark kan forny og vedligeholde broerne på Banedanmarks del af nettet, også jernbanelenen af Lillebæltsbroen.